

عنوان مقاله:

تبیین رویکرد شناختی-فرهنگی در انطباق با رویکردهای تکوینی به معنا در شهرسازی

محل انتشار:

فصلنامه دانش شهرسازی، دوره 6، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

زهرا علی نام - دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، ایران

محمد تقی پیربابایی - استاد طراحی شهری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، تبریز، ایران.

مینو قره بگلو - استاد معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، تبریز، ایران.

خلاصه مقاله:

بیان مسئله: امروزه معنای محیط از مهم ترین موضوعات شهرسازی بوده و مکاتب فکری معاصر همواره به دنبال نظریه پردازی «ماهیت معنا و فرایند تکوین آن» در فضاهای شهری هستند. به نظر می رسد این مکاتب به دلیل فقدان ظرفیت لازم جهت بهره مندی از ابتکارات سایر حوزه های علمی و همچنین نگاه تک سطحی به معنا، با کاستی هایی همراه هستند. به دلیل ماهیت میان رشته ای شهرسازی، بهره گیری از علوم مرتبط با ساختارهای شناختی و ادراکی فرد مانند علوم شناختی برای تبیین فرایند تکوین معنا در فضای شهری، ضروری به نظر می رسد. هدف: هدف این نوشتار تعمیم کاربرد مفاهیم مرتبط با شناخت انسان و محیط در حوزه علوم شناختی به حوزه مطالعات محیطی از جمله شهرسازی و کاهش خلا موجود در مطالعات نظری میان رشته ای بین این دو حوزه است. روش: روش تحقیق در این مقاله، تطبیقی - تحلیلی است که با تبیین جایگاه رویکرد شناختی-فرهنگی در مقایسه با رویکردهای پسااثبات گرا و پسا ساختارگرا در حوزه مطالعات شهری، انجام می شود. یافته ها: رویکرد شناختی-فرهنگی به لحاظ معرفت شناسی و عوامل تکوین معنا در فضاهای شهری با رویکردهای پسااثبات گرا و پسا ساختارگرا متمایز می شود. به لحاظ معرفت شناسی در رویکرد شناختی-فرهنگی، معنا را به طور هم زمان در دو سطح فراگیر با ذهنیت فرهنگی و در سطح خاص با رویه های فرهنگی بازتولید می شود. قابلیت های شناختی-فرهنگی فضای شهری، تجربه شناختی-فرهنگی فرد از فضای شهری و نحوه در دسترس بودن/دسترس پذیری در یک موقعیت خاص عوامل تکوین معنا در رویکرد شناختی-فرهنگی هستند. نتیجه گیری: رویکرد شناختی-فرهنگی به عنوان رویکرد پیشنهادی پژوهش با نگاهی چندسطحی و موقعیتی به معنا، کاستی های موجود رویکردهای پیشین همچون نگاه تک سطحی به مطالعه معنا در مطالعات شهری را پوشش داده و شهرسازی را به عنوان دانش موقعیت مند فرهنگی معرفی می نماید.

کلمات کلیدی:

تکوین معنای شهری، رویکرد شناختی-فرهنگی، شناخت موقعیتی، پسااثبات گرایی، پسا ساختارگرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1563920>

